

Sygnatura akt VIII C 530/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący S.S.R. Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant Przemysław Staszczuk

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G.

przeciwko J. K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.186,74 zł (cztery tysiące sto osiemdziesiąt sześć złotych siedemdziesiąt cztery grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 lipca 2017 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.269,65 zł (jeden tysiąc dwieście sześćdziesiąt dziewięć złotych sześćdziesiąt pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 530/18

UZASADNIENIE

W dniu 11 lipca 2017 roku powód – (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanej J. K. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 6.231,47 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 lipca 2017 roku do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu procesu.

W uzasadnieniu powód podniósł, że przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwaną z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w O. w dniu 22 grudnia 2016 roku umowy pożyczki nr (...). Pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania. W dniu 17 stycznia 2017 roku pierwotny wierzyciel dokonał przelewu przysługującej mu wierzytelności na rzecz powoda, o czym powód zawiadomił powódkę. Ponieważ pozwana nie wywiązywała się z zawartej umowy, ta została wypowiedziana.

Łączna wartość przedmiotowej wierzytelności wynosi 6.231,47 zł, w tym: 3.000,00 zł tytułem niespłaconego kapitału, 111,68 zł suma odsetek umownych stanowiących część odsetkową niespłaconych rat pożyczki do dnia wypowiedzenia umowy, 119,55 zł suma odsetek umownych w wysokości odsetek maksymalnych naliczonych od przeterminowanych rat kapitałowych w trakcie obowiązywania umowy pożyczki oraz naliczonych od dnia następnego po wypowiedzeniu umowy pożyczki do dnia sporządzenia pozwu, 3.000,24 zł – prowizja za udzielenie pożyczki.

(pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 3-4v.)

W dniu 4 października 2017 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanej na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

Powyższy nakaz pozwana zaskarżyła sprzeciwem w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu pozwana podniosła, że nie zawierała umowy pożyczki z (...) Spółką Akcyjną w O. jak również nie udzielała poręczenia żadnej innej osobie przy zawarciu umowy pożyczki z tym podmiotem.

Postanowieniem z dnia 20 listopada 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 5v, sprzeciw k. 5, postanowienie k. 8v.)

Po przekazaniu sprawy do tutejszego Sądu strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie. W piśmie procesowym z dnia 2 maja 2018 roku (data nadania w UP) strona powodowa wskazała nadto, że do zapłaty pozostała kwota prowizji za udzielenie pożyczki – 750 zł oraz kwota prowizji operacyjnej w wysokości 2.250,24 zł, z której powód domaga się kwoty 2.242,02 zł. Pełnomocnik powoda wskazał nadto w przedmiotowym piśmie, że wobec skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki, kwota z niej wynikająca stała się w pełni wymagalna w dniu 25 maja 2017 roku (po upływie 30 dniowego terminu wypowiedzenia, liczonego od dnia 28 kwietnia 2017 roku).

(pismo procesowe powoda opatrzone datą 03.04.2018 k. 40-57, protokół rozprawy k. 65)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 grudnia 2016 roku pozwana J. K. zawarła z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w O. umowę pożyczki gotówkowej nr (...)// (...), na mocy której powód udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 3.000 zł, przy czym całkowity koszt pożyczki na dzień zawarcia umowy wynosił 3.689,82 zł, zaś całkowita kwota do zapłaty – 6.689,82 zł. Pożyczka była oprocentowana, przy czym ta stanowiła dwukrotność odsetek ustawowych (odsetki maksymalne), zaś w przypadku zadłużenia przeterminowanego wysokość odsetek została ustalona na poziomie dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie. Zgodnie z zawartą w umowie definicją całkowity koszt pożyczki, to wszelkie koszty jakie pożyczkobiorca zobowiązany jest ponieść w związku z udzieloną pożyczką z tytułu umowy, tj. prowizja za udzielenie pożyczki, prowizja operacyjna, odsetki stanowiące oprocentowanie umowy pożyczki oraz odsetki za opóźnienie. Z kolei prowizja operacyjna to opłata należna pożyczkodawcy z tytułu obsługi pożyczki, naliczana od dnia wypłaty pożyczki, płatna w terminie zapłaty raty, przy czym jej wysokość jest uzależniona od kwoty pożyczki i długości okresu na jaki pożyczka została udzielona. Prowizja za udzielenie pożyczki kształtowała się na poziomie 750 zł, zaś prowizja operacyjna – 2.250 zł, te płatne były w okresach rozliczeniowych, które zgodnie z definicją umową stanowiły okres przyjęty do realizacji praw i obowiązków pożyczkobiorcy oraz obowiązków pożyczkodawcy określonych w umowie; pierwszy rozpoczyna się w momencie zawarcia umowy i upływa w dniu pierwszego terminu zapłaty raty, kolejne okresy rozliczeniowe są wyznaczone terminami zapłaty rat określonych w harmonogramie. Zgodnie z pkt 24 umowy w przypadku wcześniejszej spłaty całkowitej kwoty do zapłaty, pożyczkobiorca nie jest zobowiązany do zapłaty odsetek z tytułu oprocentowania pożyczki naliczonych od niezapadłych rat oraz prowizji operacyjnej z tytułu niezapadłych rat. Umowa została zawarta na okres od dnia 22 grudnia 2016 roku do dnia 11 grudnia 2020 roku, przy czym jej spłata następować miała

w 48 ratach miesięcznych. Zgodnie z pkt 35 umowy w przypadku naruszenia przez pożyczkobiorcę warunków umowy, w tym w szczególności braku zapłaty dwóch rat w pełnej wysokości w terminie zapłaty, pożyczkodawca mógł wypowiedzieć umowę. Wypowiedzenie następować miało pod warunkiem zawieszającym niespełnienia przez

pożyczkobiorcę obowiązku uregulowania zaległości w pełnej wysokości w terminie 14 dni od dnia otrzymania wypowiedzenia, przy czym okres wypowiedzenia wynosił 30 dni.

(umowa pożyczki k. 22-25, harmonogram do umowy k. 26-27)

W dniu 17 stycznia 2017 roku pożyczkodawca dokonała przelewu przysługującej mu względem pozwanej wierzytelności z umowy, o której wyżej mowa na rzecz powoda.

(umowa przelewu wierzytelności k. 31-pismo informacyjne k 30, okoliczności bezsporne)

Wobec tego, że pozwana nie wywiązywała się z przyjętego zobowiązania umowa pożyczki została wypowiedziana pismem z dnia 14 kwietnia 2017 roku

i w konsekwencji kwota z niej wynikająca stała się w pełni wymagalna w dniu 25 maja 2017 roku - po upływie 30 dniowego terminu wypowiedzenia.

(ostateczne wezwanie do zapłaty z dn. 17.03.2017r. k. 36-37, wypowiedzenie umowy pożyczki k. 28-29, pismo procesowe pełnom. powoda z dn. 02.05.2018r. k. 42, okoliczności bezsporne)

Na kwotę zadłużenia pozwanej składa się: 3.000 zł - tytułem niespłaconego kapitału; 750 zł - prowizja za udzielenie pożyczki; 234,40 zł - prowizja za obsługę pożyczki za okres 5 miesięcy, tj. za okres od dnia wymagalności pierwszej raty (11 stycznia 2017 roku) do dnia postawienia pożyczki w stan wymagalności (25 maja 2017 roku), a więc 5 x 46,88 zł; 111,68 zł - suma odsetek umownych stanowiących część odsetkową nie spłaconych rat pożyczki do dnia wypowiedzenia umowy; 90,66 zł – suma odsetek maksymalnych za opóźnienie od 5 niespłaconych rat naliczonych za okres od dnia po dacie ich wymagalności do dnia 24 maja 2017 roku

– 6,38 zł + 4,79 zł + 3,45 zł + 2,06 zł + 0,62 zł = 17,30 zł (wyliczenie wskazane przez pełnomocnika powoda w piśmie procesowym z dn. 02.05.2018r. - k. 42-43) + odsetki maksymalne za opóźnienie od całości zadłużenia przeterminowanego (3.000 zł kapitału, 750 zł prowizji i 234,40 zł prowizji za obsługę) za okres od dnia 25 maja 2017 roku do dnia 11 lipca 2017 roku – 73,36 zł.

(kalkulator odsetkowy lex)

Pozwana do dnia wyrokowania nie uregulowała wskazanego zadłużenia, dochodzonego przedmiotowym powództwem, przy czym powód dochodził przedmiotowym powództwem kwoty prowizji operacyjnej w wysokości 2.242,02 zł oraz odsetek za opóźnienie wyliczonych min. od pełnej kwoty prowizji operacyjnej.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony postępowania.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Rozważania w niniejszej sprawie rozpocząć należy od oceny zgłoszonego przez stronę pozwaną zarzutu braku legitymacji biernej. Zarzut ten okazał się niezasadny. Pozwana w sprzeciw od nakazu zapłaty wnosząc o oddalenie powództwa wprawdzie podnosiła, że nie była stroną umowy pożyczki stanowiącej źródło roszczenia pozwu ale jednocześnie nie zaproponowała żadnych środków dowodowych na poparcie powyższego, a niewątpliwie to, ją obciążało zgodnie z treścią art. 6 k.c., czy art. 232 k.p.c. Jednocześnie strona powodowa przedstawiła zawartą umowę pożyczki, której jako pożyczkobiorca wskazana była pozwana, i której podpis widniejący na sprzeciwie nie odbiegał od podpisu złożonego na umowie pożyczki, czy pod harmonogramem spłaty pożyczki. W konsekwencji Sąd przyjął, że pozwana posiada legitymację bierną do występowania w sprawie w charakterze pozwanej a jej twierdzenia

w tym zakresie pozostają jedynie gołosłowne i nie poparte żadnymi dowodami.

Powód oparł żądanie pozwu na przepisie art. 720 k.c., w myśl którego, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku i wykonanie tego świadczenia dający pożyczkę powinien udowodnić w procesie cywilnym. Dopiero wówczas zasadne staje się oczekiwanie od biorącego pożyczkę, że udowodni on spełnienie swego świadczenia umownego tj. zwrot pożyczki (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 r., I ACa 285/12, LEX nr 1162845). Innymi słowy pozwany, od którego powód domaga się zwrotu pożyczki nie musi wykazywać zwrotu pożyczki, dopóty powód nie wykaże, że pożyczki udzielił.

W niniejszej sprawie powód wykazał, że udzielił pozwanej pożyczki w wysokości 3.000 zł, którą pozwana zobowiązała się zwrócić wraz kosztem pożyczki w łącznej wysokości 3.689,82 zł do dnia 11 grudnia 2020 roku w 48 miesięcznych ratach. Zarówno prowizja za udzielenie pożyczki jak i prowizja operacyjna rozliczone były w comiesięcznych ratach. Powód zapisał nadto w umowie, że prowizja operacyjna to opłata pobierana przez pożyczkodawcę z tytułu obsługi pożyczki. W umowie wskazano ponadto, że w przypadku wcześniejszej spłaty całkowitej kwoty do zapłaty, pożyczkobiorca nie jest zobowiązany do zapłaty odsetek z tytułu oprocentowania pożyczki naliczonych od niezapadłych rat oraz prowizji operacyjnej z tytułu niezapadłych rat.

Powyższe zapisy przesądzają w ocenie Sądu o braku podstaw do zasądzenia na rzecz powoda tej części prowizji operacyjnej, czyli prowizji za obsługę pożyczki, która przypada do czasu wypowiedzenia umowy, to jest na dzień po 25 maja 2017 roku. Jak bowiem wynika z samej definicji tej prowizji, ta związana była z obsługą pożyczki, której w istocie po jej wypowiedzeniu nie było wobec tego,

że po stronie powoda pojawiła się wierzycielność wynikająca z tej umowy ale sama umowa już nie wiązała stron, wobec jej wypowiedzenia i postawienia pożyczki w stan natychmiastowej wykonalności. W konsekwencji nie było obsługi pożyczki. Trudno zatem znaleźć jakiegokolwiek argumenty przemawiające za uznaniem jej zasadności za czas przypadający po wypowiedzeniu umowy pożyczki. Ta należna jest za czas faktycznego związania stron umową, to jest za pierwsze 5 okresów rozliczeniowych w łącznej wysokości 234,40 zł (5 x 46,88 zł). Sam zresztą pożyczkodawca wskazał w umowie, że w przypadku dokonania wcześniejszej spłaty pożyczki, pożyczkobiorca nie jest zobowiązany do zapłaty niezapadłych rat za prowizję operacyjną.

Konsekwencją przyjęcia niezasadności powództwa w zakresie w jakim powód dochodzi rat prowizji operacyjnej przypadających po dniu wypowiedzenia umowy pożyczki, to jest po dniu 25 maja 2017 roku, jest również przyjęcie braku podstaw do naliczania przez powoda odsetek maksymalnych za opóźnienie od tej części prowizji.

Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.186,74 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 lipca 2017 roku do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Materialno-prawną podstawę roszczenia odsetkowego powoda stanowi przepis art. 481 § 1 k.c., zgodnie z treścią którego jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wskazany przepis art. 481 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminu płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Odpowiedzialność dłużnika za ustawowe odsetki w terminie płatności ma zatem charakter obiektywny. Do jej powstania jedynym warunkiem niezbędnym jest powstanie opóźnienia w terminie płatności.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto w oparciu o art. 100 k.p.c.

w zw. z art. 98 k.p.c.

Strona powodowa wygrała sprawę w około 67% i dlatego w takim stopniu należy się jej zwrot kosztów procesu.

Koszty poniesione przez powoda wyniosły łącznie 1.895 zł i obejmowały: opłatę sądową od pozwu – 78 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz koszty zastępstwa radcy prawnego w kwocie 1.800 zł – § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018, poz. 265).

Powód wygrał spór w 67%, a przegrał w 33 %. Powód winien więc ponieść z tytułu kosztów procesu kwotę 625,35 zł (33 % kwoty ogólnej) a poniósł 1.895 zł.

Mając na uwadze powyższe należało zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.269,65 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami faktycznie poniesionymi a kosztami, które strona powodowa powinna ponieść.